

[Udenrigsministeren]

amerikanske floskler, kulminerende, da vi skulle høre et medlem stå her på talerstolen og komme med fornærmende udtalelser om vores største allieredes demokratisk valgte statsoverhoved. Det var forstemmende, ærligt talt. Det var pinagtigt at overvære.

Jeg forsøgte med min indledning at lægge op til en åben og fordomsfri debat om alle de bekymringer, vi må have, om alle de muligheder, der er, om alle de risici, der er på dette helt ubestemte område, som vi beskæftiger os med. Men sådan en debat fik vi ikke. Nej, vi fik en hel masse følelser og fornemmelser uden indbyrdes logik, og hvad skulle vi så egentlig med den debat? I stedet for en afbalanceret debat er vi altså som så ofte før endt i en dagsordenskrig, og hensigten med den er jo kun gjort alt for tydelig af ordførerne for SF og VS. Det er egentlig synd, for i mange af de ting, som vi diskuterer, kunne vi såmænd godt være blevet enige bredt, hvis vi havde forholdt os rimelig åbent til tingene. Men nogle af de punkter, som talsmænd for et flertal har hængt sig i, og som vi på forskellig vis genfinder i de to dagsordensforslag, der er fremsat, er ganske enkelt ikke rimelige. Lad mig prøve at nævne et par af dem.

For det første ønsker man at markere en afstandtagen ikke blot til udvikling af, men også til forskning i strategiske forsvarssystemer, og det ønsker man på trods af, at man ved, at der allerede længe og grundigt er blevet forsket på sovjetisk side. Det ved man, og man ved, at det i realiteten vil være umuligt at kontrollere, om denne forskning fortsætter. Man ved, at en sådan forskning ikke betyder en overtrædelse af ABM-traktaten. Man ved, at rækken af andre europæiske lande uanset deres bekymring for mange af de perspektiver, der ligger i et udviklet strategisk forsvar – bekymringer, som vi da til fulde deler – erkender, at det i den nuværende situation er forståeligt, at også USA driver sådan en forskning. Ja, man ved såmænd, hvis man har læst en af dagens få aviser, at selv Informations lederskribent, den ellers meget tendentiøst kritiske Jørgen Dragsdahl, i dag skriver:

»Det er oplagt, at USA ikke kan indstille enhver forskning på feltet, så længe man ikke kan kontrollere, hvad militære forskere i Sovjetunionen laver inden døre.«

Og alligevel ønsker man, at regeringen skal arbejde aktivt for det synspunkt, at vi er imod forskning på dette område. Ja, hvor er for øvrigt grænsen imellem forskning og almindelig tankevirksomhed? Hvis de herrer dagsordensskribenter skulle have været helt logiske og konsekvente, burde de jo i dagsordensforslagene være gået imod, at man så meget som tænkte på disse ting. Tankekontrol, det skal vi også have ind i billedet for virkelig effektivt at kunne gennemføre de mærkeligt forvirrede forslag, der ligger her.

For det andet siges det både i socialdemokratiets og i SFs og VS' dagsordensforslag, at vi skal gå imod »militarisering af rummet«. De, der har beskæftiget sig med dette spørgsmål, ved jo, at dette udtryk er vagt og upræcist. Man ved, at dette udtryk kan fortolkes, så det omfatter bl.a. de overvågningssatellitter, som skal kontrollere overholdelse af våbenkontrolaftalerne, og man ved, hvis man ellers har fulgt med, at dette udtryk netop derfor var med til at skabe de vanskeligheder, der forhindrede en forhandlingskontakt imellem USA og Sovjetunionen sidste sommer. Man burde også vide, at det er derfor, USA og Sovjetunionen i deres fælleserklæring efter januarmødet i Genève i stedet for talte om at hindre et våbenkapløb i rummet, og præcis det samme udtryk bruges i den resolution, som FN's generalforsamling enstemmigt vedtog den 12. december sidste år. Men alligevel skal vi her i et dagsordensforslag i det danske folketing finde udtrykket »militarisering af rummet«, som i dag kun hører hjemme i det sovjetiske propaganda- og floskelbageri.

Jeg savner i øvrigt – og det er specielt et savn i socialdemokratiets dagsorden – en henvisning til det arbejde, der for øjeblikket foregår i ad hoc-udvalget om sikkerhedspolitik. Til trods for problemernes umådelig komplicerede karakter skal man åbenbart ikke forfølge og drøfte sagen løbende, nej, man skal bekende sig til en mening her og nu. Det er ikke særlig seriøst, så det kan ikke undre nogen, at regeringen må sige, at de to dagsordensforslag, der er fremsat, er behæftet med så væsentlige svagheder, at vores anbefaling må være, at man stemmer imod dem, hvis de kommer til afstemning.

(Kort bemærkning).